

ПРОГНОЗУВАННЯ ТОВАРООБОРОТУ ПІДПРИЄМСТВ НА ОСНОВІ АНАЛІЗУ ЧАСОВИХ РЯДІВ

Кашена О.Д., гр. Ф-49

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Горошанська О.О.**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Будь-який процес прогнозування будується в наступній послідовності:

1. Формулювання проблеми.
2. Збір інформації та вибір методу прогнозування.
3. Застосування методу та оцінка отриманого прогнозу.
4. Використання прогнозу для ухвалення рішення.
5. Аналіз «прогноз-факт».

Вибір конкретного методу прогнозування залежить від багатьох моментів: об'єктивності та повноти інформації про прогнозоване явище; його очікуваних якісних змін; наявності залежності між явищами, що вивчаються; сезонних коливань.

Нами розглянула можливість використання для прогнозування обсягу товарообороту методів екстраполяції, основою яких є дослідження часових рядів.

Дослідження показали, що часовий ряд складається з декількох компонентів:

- 1) тренда – загальної довгострокової тенденції зміни часового ряду, що лежить в основі його динаміки;
- 2) сезонної варіації – короткострокового коливання значень часового ряду, що регулярно повторюється, навколо тренда;
- 3) циклічних коливань, що характеризують так званий цикл ділової активності, або економічний цикл, що складається з економічного підйому, спаду, депресії і поживлення. Цей цикл повторюється регулярно.

В ході складання прогнозу товарообороту нами враховані показники підприємства за останні декілька років, прогноз зростання ринку, динаміка розвитку конкурентів. Вибору оптимального виду функції, що описує емпіричний ряд, передувала попередня обробка та перетворення вихідних даних шляхом згладжування та вирівнювання часового ряду, визначення функцій диференціального росту, а також формального і логічного аналізу особливостей процесу. Для оцінки параметрів залежностей використано метод найменших квадратів.